

บทที่ 3

การผลิต และการตลาดยางพารา

กรมวิชาการเกษตร, สถาบันวิจัยยาง (2553ก) สรุปว่า ยางพาราเป็นพืชพื้นเมืองของทวีปอเมริกาใต้ เป็นพืชยืนต้นขนาดใหญ่ อายุยาวนานร้อยปี เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ รากเป็นระบบรากแก้ว ลำต้นตั้งตรง แตกกิ่งก้านสาขามาก เนื้อไม้เป็นไม้เนื้ออ่อน สีขาวปนเหลือง ใบเป็นใบประกอบ 1 ก้าน มีใบย่อย 3 ใบ แตกออกมาเป็นชั้น ๆ เรียกว่า ฉัตร ดอกยางมีลักษณะเป็นช่อ โดยมีทั้งดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่ในช่อดอกเดียวกัน ผสมพันธุ์แบบเปิดผลยางมีลักษณะเป็นพูแต่ละพูจะมีเมล็ดอยู่ภายใน เมล็ดมีสีน้ำตาลลายขาวคล้ายเมล็ดละหุ่ง ยางพารามีส่วนสำคัญที่มนุษย์นำไปใช้ประโยชน์ คือ น้ำยาง ซึ่งเป็นของเหลวสีขาวถึงขาวปนเหลือง ขุ่นข้นอยู่ในท่อน้ำยาง ซึ่งเรียงตัวกันอยู่ในส่วนที่เป็นเปลือกของต้นยาง เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 10 องศาเหนือและใต้ของเส้นศูนย์สูตร ซึ่งมีพื้นที่เป็นที่ราบถึงลาดเอียงเล็กน้อย อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร ลักษณะดินควรเป็นดินร่วน ระบายน้ำและอากาศดี น้ำไม่ท่วมขังมีความเป็นกรดเป็นด่าง 4.0-5.5 และไม่เป็นดินเค็ม ปริมาณน้ำฝนไม่ต่ำกว่า 1,350 มิลลิเมตร/ปี และมีวันฝนตกไม่น้อยกว่า 120 วัน/ปี ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีไม่น้อยกว่า 65 เปอร์เซ็นต์ และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 24-27 C°

ประเทศไทยเริ่มมีการปลูกยางพาราครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2442 โดยพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) เป็นผู้ที่ได้นำต้นยางพารามาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง อีก 10 ปีต่อมา หลวงราชไมตรี (ปุม ปุณศรี) ได้นำเมล็ดยางพาราไปปลูกที่จังหวัดจันทบุรี ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีการนำยางพาราไปปลูกรายละเอียด 2-3 ต้น มิได้ปลูกเป็นสวน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2551 กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมกับกรมประมงกระทรวงมหาดไทยทดลองปลูกยางพาราที่นิคมสร้างตนเอง จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และหนองคาย จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายเขตปลูกยางไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างจริงจัง นอกจากนั้นยังมีการขยายเขตปลูกยางพาราไปในภาคตะวันตก

เช่น จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และในภาคเหนือ เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย เชียงราย และพะเยา นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับองค์กรภายนอกประเทศในการวิจัยและพัฒนาอย่างกว้างขวางในระยะต่อมาศูนย์วิจัยการยางได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์วิจัยยางสงขลา ในปี พ.ศ. 2527 และมีการก่อตั้งศูนย์วิจัยขึ้นใหม่อีก 3 ศูนย์ ที่สุราษฎร์ธานี จะเชิงเทรา หนองคาย และนราธิวาสเพื่อขยายงานวิจัยและพัฒนายางให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูกยางของประเทศ การวิจัยและพัฒนายางเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญทำให้การปลูกแทนในพื้นที่ปลูกยางเดิมและการปลูกใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบความสำเร็จมากขึ้น

จนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศประมาณ 16.71 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2551 ภาคใต้มีพื้นที่การปลูกยางมากที่สุดเท่ากับ 11.33 ล้านไร่ รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.79 ล้านไร่ ภาคตะวันออกรวมภาคกลาง 1.97 ล้านไร่ และภาคเหนือ เท่ากับ 600,578 ไร่ ตามลำดับ (ดูตาราง 4) ซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางใหม่ การพัฒนาอุตสาหกรรมยางของประเทศ ได้เจริญรุดหน้าเรื่อยมาจนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกยางได้มากที่สุดในโลก และยังสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกในรูปผลิตภัณฑ์ยางมากที่สุดในโลกเช่นกัน จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางนับเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศทั้งในแง่ของการจ้างงานและการส่งออก เนื่องจากประเทศไทยมีความพร้อมที่สุดในด้านวัตถุดิบที่เป็นข้อได้เปรียบกับประเทศคู่แข่ง จึงมีโอกาและความเป็นไปได้ในการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปเบื้องต้นให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้ได้ รวมทั้งพัฒนาการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางในชั้นปลาย ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐได้สนับสนุนให้มีการใช้ยางธรรมชาติในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยให้มีการเพิ่มการผลิตยางที่มีศักยภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง สร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเพิ่มปริมาณการใช้ยางให้มากขึ้นภายในประเทศ

ตาราง 4

พื้นที่ปลูกยางในภาคเหนือ ในปี พ.ศ. 2549-2551 รายจังหวัด

(หน่วย : ไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ.		
	2549	2550	2551
1. เชียงราย	49,288	81,936	92,851
2. เพชรบูรณ์	9,254	10,954	24,569
3. น่าน	18,818	41,742	47,728
4. พะเยา	32,740	53,687	81,473
5. พิชญ์โลก	14,531	67,820	145,328
6. อุทัยธานี	12,765	21,235	21,878
7. ลำปาง	3,032	7,361	25,866
8. ลำพูน	3,531	8,529	8,865
9. เชียงใหม่	8,716	20,516	32,927
10. แม่ฮ่องสอน	782	1,435	2,286
11. ตาก	8,976	6,965	18,578
12. กำแพงเพชร	28,798	32,215	32,784
13. สุโขทัย	13,558	18,685	19,906
14. แพร่	6,138	12,840	17,636
15. อุตรดิตถ์	2,606	6,260	18,025
16. พิจิตร	1,276	1,537	1,896
17. นครสวรรค์	4,028	5,760	7,982
รวมภาคเหนือ	218,837	388,477	600,578

ที่มา. จาก สถิติยางพาราไทย พ.ศ. 2553, โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร, 2553ข,
ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2554, จาก <http://www.rubberthai.com/rubberthai>

ตาราง 5

พื้นที่ปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเหนือ ในปี พ.ศ. 2549-2551 รายจังหวัด

(หน่วย : ไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ.		
	2549	2550	2551
1. กาฬสินธุ์	32,480	50,772	137,398
2. ขอนแก่น	18,587	32,089	38,507
3. ชัยภูมิ	18,415	26,163	31,431
4. นครพนม	82,324	105,876	140,517
5. นครราชสีมา	12,126	16,962	25,833
6. บุรีรัมย์	137,632	174,720	178,331
7. มหาสารคาม	2,774	3,234	3,881
8. มุกดาหาร	67,757	91,895	110,000
9. ยโสธร	32,629	43,180	49,657
10. ร้อยเอ็ด	17,131	21,441	24,657
11. เลย	195,925	241,513	382,497
12. ศรีสะเกษ	105,965	157,229	176,096
13. สกลนคร	62,160	93,240	171,665
14. สุรินทร์	64,452	84,978	90,686
15. หนองคาย	425,216	531,520	637,824
16. หนองบัวลำภู	30,969	53,930	94,288
17. อำนาจเจริญ	23,197	35,358	42,418
18. อุตรดิตถ์	101,986	219,270	295,000
19. อุบลราชธานี	107,898	159,846	168,523
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,539,623	2,143,216	2,799,209

ที่มา. จาก สถิติยางพาราไทย พ.ศ. 2553, โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร, 2553ข, ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2554, จาก <http://www.rubberthai.com/rubberthai>

ตาราง 6

พื้นที่ปลูกยางในภาคกลาง (ตะวันออก) ในปี พ.ศ. 2549-2551 รายจังหวัด

(หน่วย : ไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ.		
	2549	2550	2551
1. กาญจนบุรี	69,218	79,347	97,206
2. จันทบุรี	364,786	369,750	463,799
3. ฉะเชิงเทรา	112,233	112,966	116,896
4. ชลบุรี	174,980	176,911	185,757
5. ตรารด	216,117	223,077	250,031
6. ปราจีนบุรี	4,458	4,528	11,539
7. ระยอง	602,547	616,956	701,732
8. ราชบุรี	12,264	12,559	14,077
9. สระแก้ว	13,671	15,426	18,511
10. ประจวบคีรีขันธ์	74,430	86,447	108,342
11. เพชรบุรี	-	7,300	7,300
12. สุพรรณบุรี	-	800	1,200
13. ปทุมธานี	-	-	1,200
14. สระบุรี	-	-	678
15. ลพบุรี	-	-	392
รวมภาคกลาง (ภาคตะวันออก)	1,644,704	1,706,067	1,978,660

ที่มา. จาก สถิติยางพาราไทย พ.ศ. 2553, โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร, 2553ข,
 ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2554, จาก <http://www.rubberthai.com/rubberthai>

ตาราง 7

พื้นที่ปลูกยางในภาคใต้ ในปี พ.ศ. 2549-2551 รายจังหวัด

(หน่วย : ไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ.		
	2549	2550	2551
1. กระบี่	602,147	610,147	625,231
2. ชุมพร	453,039	459,039	464,662
3. ตรัง	1,311,635	1,309,313	1,310,188
4. นครราชสีมา	1,368,042	1,400,808	1,447,643
5. นราธิวาส	995,529	1,004,532	1,005,871
6. ปัตตานี	287,830	294,607	295,185
7. พังงา	650,427	658,427	757,025
8. พัทลุง	525,400	538,411	538,477
9. ภูเก็ต	105,256	1,046,438	1,046,872
10. ยะลา	1,026,563	1,046,438	1,046,872
11. ระนอง	120,625	125,625	150,529
12. สงขลา	1,418,927	1,444,012	1,444,302
13. สตูล	282,485	289,811	290,019
14. สุราษฎร์ธานี	1,807,643	1,830,161	1,871,907
รวมภาคใต้	10,955,548	11,113,316	11,339,698
รวมทั้งประเทศ	14,358,712	15,362,076	16,718,145

ที่มา. จาก สถิติยางพาราไทย พ.ศ. 2553, โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร, 2553ข,
ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2554, จาก <http://www.rubberthai.com/rubberthai>

พื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยาง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 4) กล่าวว่า ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อน มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการปลูกยางโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้และบางจังหวัดของภาคตะวันออกซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางเดิมต่อมาได้มีการขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังแหล่งปลูกยางใหม่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการปลูกยาง เช่น การขาดความชื้น อุณหภูมิต่ำลมแรง ประกอบกับในแหล่งปลูกยางดังกล่าวมีสภาพพื้นที่เป็นที่สูงลาดชัน ความลึกของดิน โครงสร้างของเนื้อดินการระบายน้ำ และสมบัติทางเคมีของดินต่ำ แต่ยางพารามีคุณสมบัติสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี จากการทดสอบการปลูกยาง เมื่อปี พ.ศ. 2521 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝนน้อยกว่าทางภาคใต้ พบว่า ต้นยางเจริญเติบโตเป็นที่น่าพอใจ และจากการทดสอบการปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเปรียบเทียบกับภาคใต้ พบว่า ต้นยางในภาคใต้เปิดกรีดได้เร็วกว่าประมาณ 6 เดือน โดยที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเปิดกรีดได้เมื่ออายุ 7.5 ปี ให้ผลผลิตยางเฉลี่ย 221 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตทางภาคเหนือเฉลี่ย 260 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนผลผลิตภาคใต้เฉลี่ย 285 กิโลกรัมต่อไร่ ทั้งนี้พบว่า การให้ผลผลิตของต้นยางไม่ว่าผลผลิตน้ำยางและหรือเนื้อไม้ขึ้นอยู่กับ 3 ประการ คือ พันธุ์ยาง ความเหมาะสมของพื้นที่ และการจัดการสวนยาง เพราะฉะนั้นในการปลูกสร้างสวนยางนอกจากพิจารณาเลือกพันธุ์ยาง และการจัดการสวนยางที่ถูกต้องแล้ว ยังต้องพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับปลูกยางด้วย โดยพิจารณาจากปัจจัยทางดินและปัจจัยทางภูมิอากาศ ดังนี้

ปัจจัยทางด้านสภาพดิน

สภาพดินที่เหมาะสมควรมีสภาพดังนี้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์, 2552, หน้า 4)

1. เป็นพื้นที่ที่ความลาดชันไม่เกิน 35 องศา ถ้าความลาดชันเกินกว่า 15 องศา จำเป็นต้องทำขั้นบันได
2. หน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร มีการระบายน้ำดี ไม่มีชั้นหิน หรือชั้นดินดาน
3. ระดับน้ำใต้ดินต่ำกว่าระดับผิวดินมากกว่า 1 เมตร
4. เนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงร่วนทราย ไม่เป็นดินเกลือหรือดินเค็ม
5. ไม่เป็นพื้นที่นาหรือที่ลุ่มน้ำขัง สีของดินควรมีสีสม่ำเสมอตลอดหน้าตัดดิน
6. ดินไม่มีชั้นกรวดอัดแน่นหรือหินแข็งในระดับสูงกว่า 1 เมตร เพราะจะทำให้ต้นยางไม่สามารถใช้น้ำในระดับรากแขนงในฤดูแล้งได้ และหากช่วงแล้งยาวนาน จะมีผลทำให้ต้นยางตายจากยอด
7. ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร หากสูงเกินกว่านี้ อัตราการเจริญเติบโตของต้นยางจะลดลง
8. ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ระหว่าง 4.5-5.5 ไม่เป็นดินด่าง

ปัจจัยทางภูมิอากาศ

สภาพอากาศที่เหมาะสมควรมีสภาพดังนี้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์, 2552, หน้า 5)

1. ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 1,250 มิลลิเมตรต่อปี
2. มีจำนวนวันฝนตก 120-150 วันต่อปี

การปลูกยางในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรได้พิจารณาปัจจัยด้านภูมิอากาศ โดยเฉพาะด้านอุทกวิทยาเป็นเกณฑ์เบื้องต้น แล้วนำไปประเมินความเหมาะสมของพื้นที่กับแผนที่ความเหมาะสมของดิน นำมาจัดแบ่งเขตภูมิอากาศสำหรับยางพาราตามสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย 6 เขต คือ เขตที่ 1 ปริมาณน้ำฝนต่ำกว่า 1,000 มิลลิเมตรต่อปี เป็นพื้นที่ที่ไม่แนะนำให้ปลูกยางพารา เขตที่ 2 ปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 1,000-1,200 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงฤดูแล้งประมาณ 5 เดือนมีศักยภาพในการปลูกยางพาราดำ เขตที่ 3 ปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 1,200-1,400 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงฤดูแล้งประมาณ 3-4 เดือน เป็นเขตที่เหมาะสมปานกลางสำหรับยางพารา การกระจายตัวของน้ำฝนเป็นปัจจัยสำคัญต่อผลผลิตยาง

เขตที่ 4 เป็นเขตที่เหมาะสมมากสำหรับยางพารา มีปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 1,500-2,200 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงฤดูแล้งประมาณ 1-3 เดือน ปัจจัยด้านอุทกวิทยาไม่เป็นขีดจำกัด เขตที่ 5 เป็นเขตที่มีปริมาณน้ำฝนสูงมาก ปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 2,300-3,000 มิลลิเมตรต่อปี ปริมาณน้ำฝนเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นขีดจำกัดต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตยาง และเขตที่ 6 เป็นเขตที่มีปริมาณน้ำฝนสูงมากเกินไป จนเป็นขีดจำกัดที่รุนแรงสำหรับยางพารา ทั้งในด้านโรคและการเก็บเกี่ยวผลผลิต

พันธุ์ยาง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า สวนยางพาราของประเทศไทย ก่อนปี พ.ศ. 2503 เป็นสวนยางพันธุ์พื้นเมืองที่ปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์ที่ปลูกได้แก่ พันธุ์บางยาง พันธุ์บางแก้ว แต่หลังจากที่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ตามพระราชบัญญัติกองทุนสวนยาง พ.ศ. 2503 ประเทศไทยได้มีการคัดเลือกยางพันธุ์ดีปลูกทดแทนยางพันธุ์พื้นเมืองที่ให้ผลผลิตต่ำ สวนยางของประเทศไทยจึงได้มีการพัฒนาขึ้นมาตามลำดับ แต่ส่วนใหญ่คำแนะนำพันธุ์ยางปลูกทดแทนจะแนะนำพันธุ์ยางเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางเท่านั้น แต่หลังจากสถาบันวิจัยยาง ได้พิจารณาพันธุ์ยางใหม่ที่ได้วิจัยปรับปรุง สภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยาง และการตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร ดังนั้น คำแนะนำในปี พ.ศ. 2546 สถาบันวิจัยยางจึงได้แนะนำพันธุ์ยางเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยาง กลุ่ม 2 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ และกลุ่ม 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้

พันธุ์ยางแนะนำ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 6) สรุปว่า พันธุ์ยางแบ่งประเภทได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม 1 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยาง

พันธุ์ยางชั้น 1 สถาบันวิจัยยาง 251 สถาบันวิจัยยาง 226

	BPM 24	RRIM 600
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 209	สถาบันวิจัยยาง 214*
	สถาบันวิจัยยาง 218*	สถาบันวิจัยยาง 225
	สถาบันวิจัยยาง 250	สถาบันวิจัยยาง 319
	สถาบันวิจัยยาง 405	สถาบันวิจัยยาง 406
	สถาบันวิจัยยาง 410	สถาบันวิจัยยาง 411
	สถาบันวิจัยยาง 416	Haiken 2
	PR 302*	PR 305
	PRIC 100*	RRIC 101
กลุ่ม 2	พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้	
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 312	สถาบันวิจัยยาง 325
	สถาบันวิจัยยาง 403	สถาบันวิจัยยาง 404
	สถาบันวิจัยยาง 407	สถาบันวิจัยยาง 408
	สถาบันวิจัยยาง 409	สถาบันวิจัยยาง 412
	สถาบันวิจัยยาง 413	PRIC 121
กลุ่ม 3	พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้	
พันธุ์ยางชั้น 1	ละเชิงเทรา 50	AVROS 2037
	BPM 1	
พันธุ์ยางชั้น 2	สถาบันวิจัยยาง 401	สถาบันวิจัยยาง 414
	สถาบันวิจัยยาง 415	PRII 118
	PRII 203	

เขตปลูกยาง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 7) สรุปไว้ว่า การกำหนดเขตปลูกยาง เป็นการกำหนดเขตพื้นที่ตามศักยภาพของที่ดินเพื่อนำมาใช้ ในการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยประเมิน ความเหมาะสมของปัจจัยทางดินร่วมกับปัจจัยทางภูมิอากาศ เช่น ปริมาณและ

การกระจายตัวของฝน อุณหภูมิ ความแรงของลม ซึ่งได้กำหนดและแบ่งเขตการปลูกยางของประเทศออกเป็น 2 เขต คือ เขตปลูกยางเดิม และเขตปลูกยางใหม่ ดังนี้

เขตปลูกยางเดิม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 7) กล่าวว่ากระจายใน 14 จังหวัดภาคใต้ และ 5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดระนอง ภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สตูล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา จันทบุรีและตราด

เขตปลูกยางใหม่

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 7) สรุปว่า การขยายพื้นที่ปลูกยางใหม่ในเขตส่งเสริมภาคเหนือ 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา น่าน ลำปาง แพร่ ลำพูน พิชญ์โลก แม่ฮ่องสอน กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก นครสวรรค์ อุทัยธานี และจังหวัดเพชรบูรณ์ และเขตส่งเสริมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ เนื่องจากการขยายตัวของพื้นที่ปลูกยางใหม่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือกว่า 2 ล้านไร่ ส่งผลทำให้ปัจจุบันผลผลิตยางโดยรวมประมาณ 3.123 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2550 ประมาณร้อยละ 5.86 คิดเป็น 3.02 ล้านตัน เนื่องจากเนื้อที่กรีดยางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการปลูกทดแทนด้วยยางพันธุ์ดีในช่วงที่ผ่านมาทำให้ปริมาณผลผลิตต่อไร่ ในปี พ.ศ. 2550 มีประมาณ 283 กก./ไร่ โดยเนื้อที่กรีดยางเพิ่มขึ้นในทุกภาคของประเทศ ยกเว้นจังหวัดฉะเชิงเทรา ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา พัทลุง สตูล และตรัง ที่มีเนื้อที่กรีดยางลดลง เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นยางพาราเก่าเพื่อปลูกทดแทนด้วยยางพันธุ์ดี

การแปรรูปยางพารา

การผลิตยางแผ่น

เมื่อรวบรวมน้ำยางสดจากสวนแล้วกรองเพื่อแยกสิ่งสกปรก และสิ่งเจือปน เติมน้ำทำให้ น้ำยางจับตัวเป็นแผ่นแล้วทำให้แห้ง โดยอาจทำเป็นยางแผ่นดิบ ยางแผ่นผึ่งแห้ง หรือยางแผ่นรมควัน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์, 2552, หน้า 39)

การทำยางแผ่นดิบ

คุณภาพของยางแผ่นดิบขึ้นอยู่กับวิธีการผลิต ราคาขายในท้องตลาดก็แตกต่างกันไปตามคุณภาพของแผ่นยาง ดังนั้น ถ้าเกษตรกรเจ้าของสวนยางสามารถผลิตยางแผ่นคุณภาพดี ออกจำหน่ายก็จะได้ราคาสูงกว่ายางแผ่นที่มีคุณภาพต่ำ การทำยางแผ่นชั้นดีนั้นมีหลักการง่าย ๆ คือ ทำยางให้ สะอาด ริดแผ่นยางให้บาง สีของแผ่นยางสม่ำเสมอ ใช้น้ำและน้ำกรดถูออกตราส่วน ซึ่งมีขั้นตอนการทำดังต่อไปนี้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์, 2552, หน้า 39-42)

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมน้ำยาง

ขั้นตอนที่ 2 การทำความสะอาดเครื่องมือ ต้องทำความสะอาดเครื่องมือทำยางแผ่นทุกชนิด ก่อนและหลังจากใช้งานแล้ว เครื่องมือการทำยางแผ่นควรให้เปียกน้ำทุกครั้งก่อนใช้เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาดหลังใช้เสร็จเครื่องมือที่จำเป็นในการทำยางแผ่น

ขั้นตอนที่ 3 การกรองน้ำยาง กรองน้ำยางด้วยเครื่องกรองลวดเบอร์ 40 และ 60 เพื่อเอาสิ่งสกปรกออก โดยวางเครื่องกรองซ้อนกัน 2 ชั้น เบอร์ 40 ไว้ข้างบน และเบอร์ 60 ไว้ข้างล่าง

ขั้นตอนที่ 4 การตวงน้ำยางใส่ตะกวด ตวงน้ำยางที่กรองแล้ว ใส่ในตะกวดที่สะอาด ตะกวดละ 3 ลิตร

ขั้นตอนที่ 5 การผสมน้ำกับน้ำยาง เติมน้ำสะอาดลงในตะกที่ใส่ น้ำยางไว้แล้ว ตะกละ 2 ลิตร จะได้อัตราส่วนผสมระหว่างน้ำยางกับน้ำในอัตรา 3 ส่วนต่อ 2 ส่วน (อัตราส่วนผสมอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อยางแห้งในน้ำยาง)

ขั้นตอนที่ 6 การเลือกใช้น้ำกรดและการผสมน้ำกรด เพื่อให้ยางแข็งตัว และได้ยางแผ่นที่คุณภาพดี ตรงตามความต้องการของผู้ซื้อหรือโรงงานอุตสาหกรรม ควรเลือกใช้กรด “ฟอร์มิก” ชนิดความเข้มข้น 90%

ขั้นตอนที่ 7 การใช้น้ำกรดผสมน้ำยาง ใช้ใบพายกวนน้ำยางในตะก 1-2 เที้ยว แล้วตวงน้ำกรดที่ผสมแล้ว 390 มิลลิลิตร (1 กระป๋องนม) หรืออัตราการใช้กรดฟอร์มิก 0.2-0.6 กรัมต่อเนื้อยางแห้ง 100 กรัม เทลงในน้ำยางให้ทั่วตะกขณะที่เทน้ำกรด ใช้ใบพายกวนน้ำยางไปประมาณ 6 เที้ยว (น้ำกรดฟอร์มิก 1 ขวด ทำแผ่นยางได้ ประมาณ 90-100 แผ่น)

ขั้นตอนที่ 8 การกวาดฟองน้ำยาง ขณะกวนน้ำยางจะมีฟองเกิดขึ้น ใช้ใบพาย กวาดฟองออกจากตะกให้หมด เก็บรวบรวมใส่ภาชนะไว้ขายเป็นเศษยางชั้นดี ถ้าไม่กวาดฟองน้ำยางออก เมื่อนำยางไปรมควันจะเห็นฟองอากาศในแผ่นยาง ทำให้ได้ ยางชั้นต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ขั้นตอนที่ 9 การใช้วัสดุปิดตะก ควรใช้แผ่นสังกะสี หรือวัสดุอื่นใดก็ได้ปิดตะก เพื่อป้องกันมิให้ฝุ่นละออง หรือสิ่งสกปรกตกลงในน้ำยางที่กำลังจับตัวทิ้งไว้ประมาณ 30-45 นาที

ขั้นตอนที่ 10 การนวดแผ่นยาง เมื่อยางจับตัวแล้ว ก่อนนำไปนวดควรรินน้ำ สะอาดหล่อไว้ทุกตะกเพื่อสะดวกในการเทเท่งยางออกจากตะก การนวดยาง ควรนวดแผ่นยางบนโต๊ะที่สะอาด ซึ่งปูด้วยอลูมิเนียมหรือแผ่นสังกะสี นวดด้วยมือ หรือไม้กลมแล้วแต่นัด นวดยางให้หนาประมาณ 1 เซนติเมตร

ขั้นตอนที่ 11 การรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดลื่น น้ำยางแผ่นที่นวดแล้ว เข้าเครื่องรีดลื่น 3-4 ครั้ง ให้บางประมาณ 3-4 มิลลิเมตร

ขั้นตอนที่ 12 การรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดดอก หลังจากนำแผ่นยาง เข้าเครื่องรีดลื่นแล้วก็นำยางเข้าเครื่องรีดดอกจะช่วยให้แผ่นยางแห้งเร็วขึ้นเมื่อนำไป รมควัน

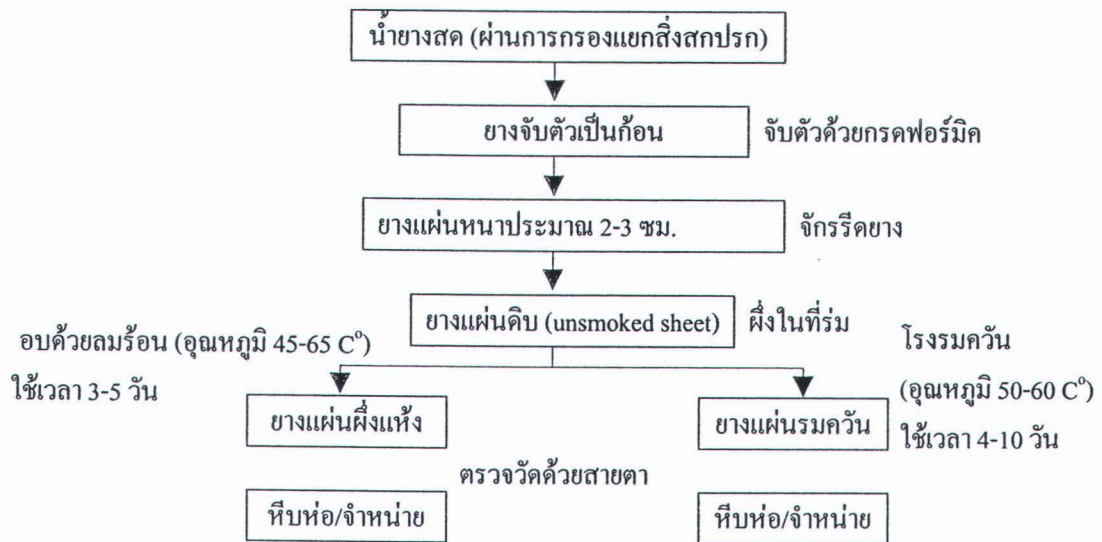
ขั้นตอนที่ 13 การล้างแผ่นยาง แผ่นยางที่รีดดอกแล้ว ควรล้างด้วยน้ำสะอาด เพื่อล้างน้ำกรดและสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ตามผิวของแผ่นยางออกให้หมด

ขั้นตอนที่ 14 การผึ่งแผ่นยาง แผ่นยางที่ล้างด้วยน้ำสะอาดแล้ว ควรนำมาผึ่งไว้ในที่ร่ม ไม่ควรนำออกไปผึ่งหรือตากไว้กลางแจ้ง เพราะจะทำให้ยางแผ่นเสื่อมคุณภาพได้ง่าย อย่างวางแผ่นยางบนพื้น หรือพาดแผ่นยางในที่ที่มีฝุ่น หรือถูกสิ่งสกปรกได้ง่าย

ขั้นตอนที่ 15 การเก็บยางแผ่นเพื่อรอจำหน่าย หลังจากผึ่งยางแผ่นไว้ ประมาณ 6 ชั่วโมง ให้เก็บรวบรวมยางแผ่น โดยพาดไว้บนราวในโรงเรือนเพื่อรอจำหน่าย (ถ้ามีโรงรมให้นำเข้ารมควันหรืออาจจะอบยางในโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อให้ยางแผ่นแห้งป้องกันเชื้อรา และสามารถเก็บไว้ได้นาน) เกษตรกรเจ้าของสวนยาง จะขายยางให้ได้ราคาสูงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ จะทำยางแผ่นให้มีคุณภาพดีและรวมกลุ่มกันขายยางร่วมกันคราวละมาก ๆ

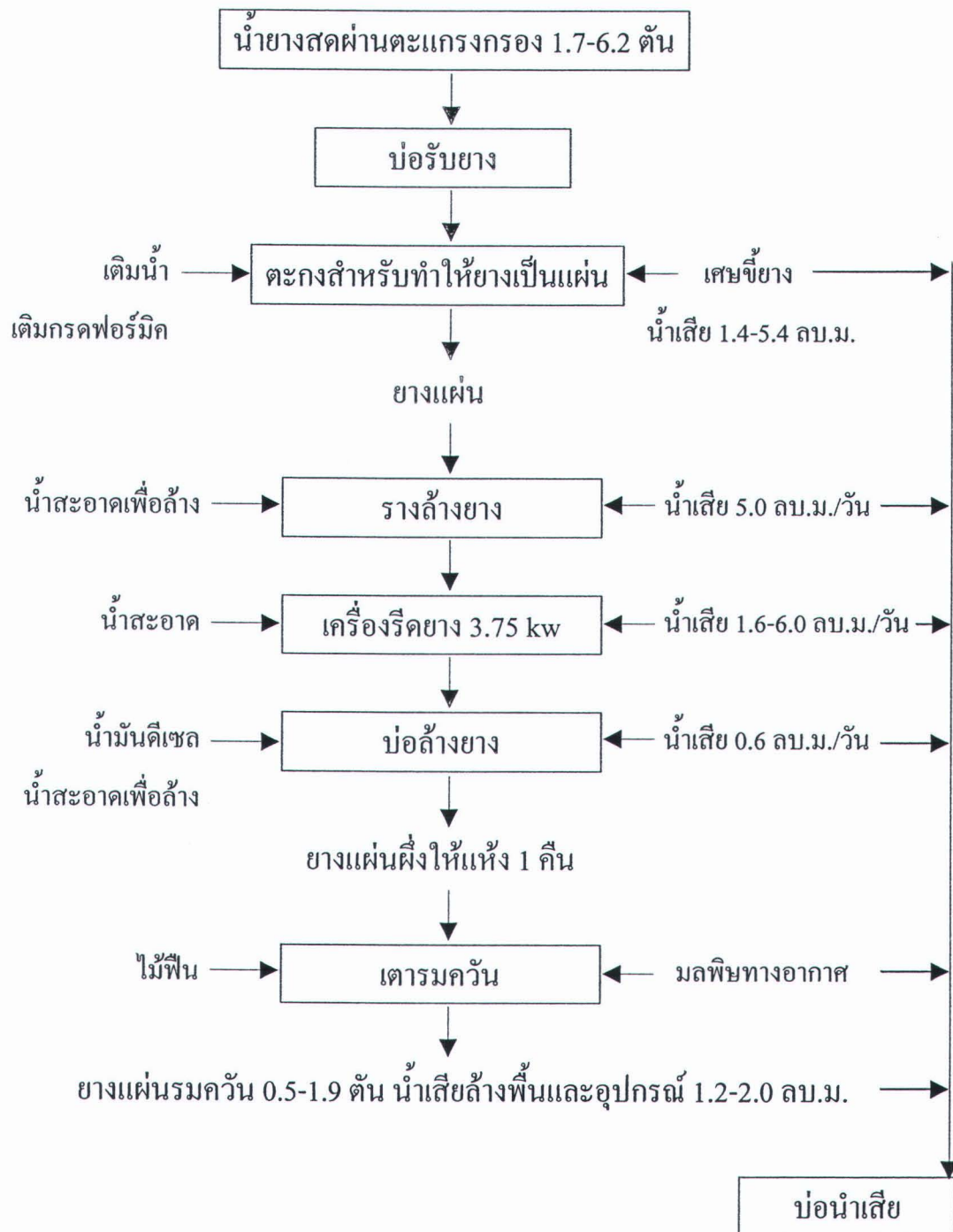
การผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 43) สรุปไว้ว่า กรรมวิธีการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน และมาตรฐานยางแผ่นรมควันชั้น 1, 2 และ 3 (ดูภาพ 4 และ 5 ประกอบ)

ภาพ 2 กรรมวิธีการผลิตยางแผ่นผึ่งแห้ง/ยางแผ่นรมควัน

ที่มา. จาก การศึกษาความเป็นไปได้ของการแปรรูปยางพารา (หน้า 43), โดย สำนัก-
บริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2552, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

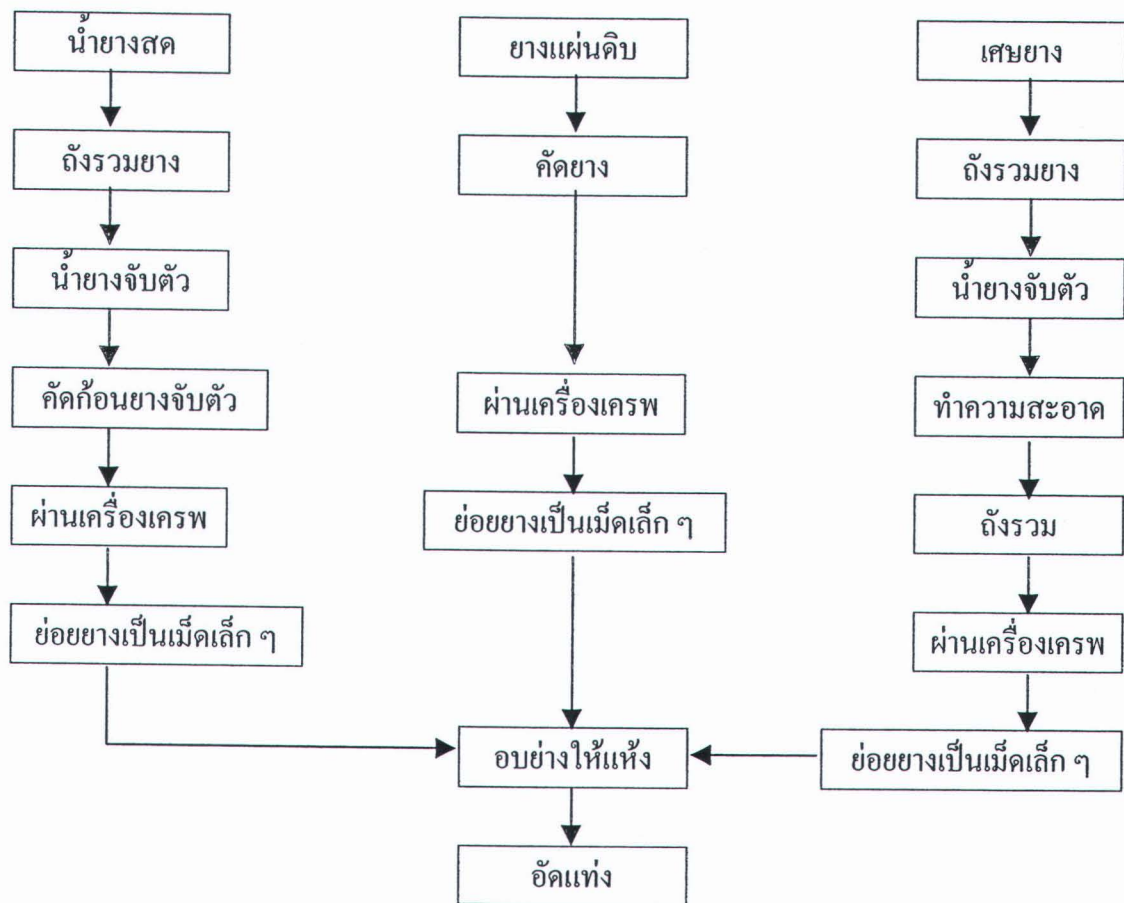
ภาพ 3 กระบวนการผลิตยางแผ่นรมควัน (โรงรมยางนาร่อง)

ที่มา. จาก การศึกษาความเป็นไปได้ของการแปรรูปยางพารา (หน้า 44), โดย สำนัก-
บริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2552, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

การรมควันยาง นำยางแผ่นที่ผึ่งลมแล้วไปอบรมควันในห้องอบที่มีอุณหภูมิประมาณ 50-60 C° โดยความร้อนและควันที่ใช้ในการรมยางให้แห้งได้จากการเผาไม้ฟืนในเตาเผา ซึ่งสามารถควบคุมการลุกไหม้ของไม้ฟืนเพื่อให้ได้ความร้อนตามต้องการ โดยการเปิด หรือปิดช่องให้อากาศเข้าทางประตูใส่ฟืน โดยความร้อนและควันจากเตาเผาจะถูกส่งมาตามท่อซีเมนต์ปล่อยควันสู่ห้องอบ โดยทั่วไปใช้ระยะเวลาในการรมควันประมาณ 4-12 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพและความชื้นของยางแผ่นดิบจนแผ่นยางสุกได้ผลิตภัณฑ์ที่เรียกว่า ยางแผ่นรมควัน

การผลิตยางแท่ง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 45) กล่าวว่าประเทศไทยเริ่มผลิตยางแท่งครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยมีชื่อเรียกว่า ยางแท่ง ที ที อาร์ (Thai Tested Rubber--TTR) เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง และสอดคล้องกับการเรียกชื่อ ยางแท่งตามสากล สถาบันวิจัยยางจึงได้แก้ไขและปรับปรุงวิธีปฏิบัติของการบรรจุ หีบห่อ การควบคุมคุณภาพขีดจำกัดของสมบัติยางแท่งบางประการ ได้ตัดชั้นยางบางชั้น เพิ่มชั้นยาง (Constant Viscosity--CV) และเปลี่ยนชื่อเรียกเป็นยางแท่ง เอส ที อาร์ (Standard Thai Rubber--STR) เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2539 โดยกำหนดให้ประกอบด้วย ชั้นยาง 8 ชั้น ได้แก่ STR XL, STR 5L, STR 5, STR 5 CV, STR 10, STR 10 CV, STR 20 และ STR 20 CV วัตถุดิบที่ใช้ผลิตยางแท่งใช้ได้ทั้งน้ำยางสดที่ต้องทำให้จับตัวก่อน และยางแห้งที่จับตัวแล้ว เช่น ยางแผ่นดิบ ยางก้อนถ้วย เศษยางกันถ้วย และเศษยางอื่น ๆ ขั้นตอนที่สำคัญในการผลิต คือ ตัดย่อยยางดิบ ให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ อย่างรวดเร็ว ล้าง อบให้แห้งและอัดเป็นแท่งสี่เหลี่ยมขนาด 33.3 กิโลกรัม กรรมวิธีการผลิตยางแท่ง (ดูภาพ 6 ประกอบ)

ภาพ 4 กรรมวิธีการผลิตยางแท่ง

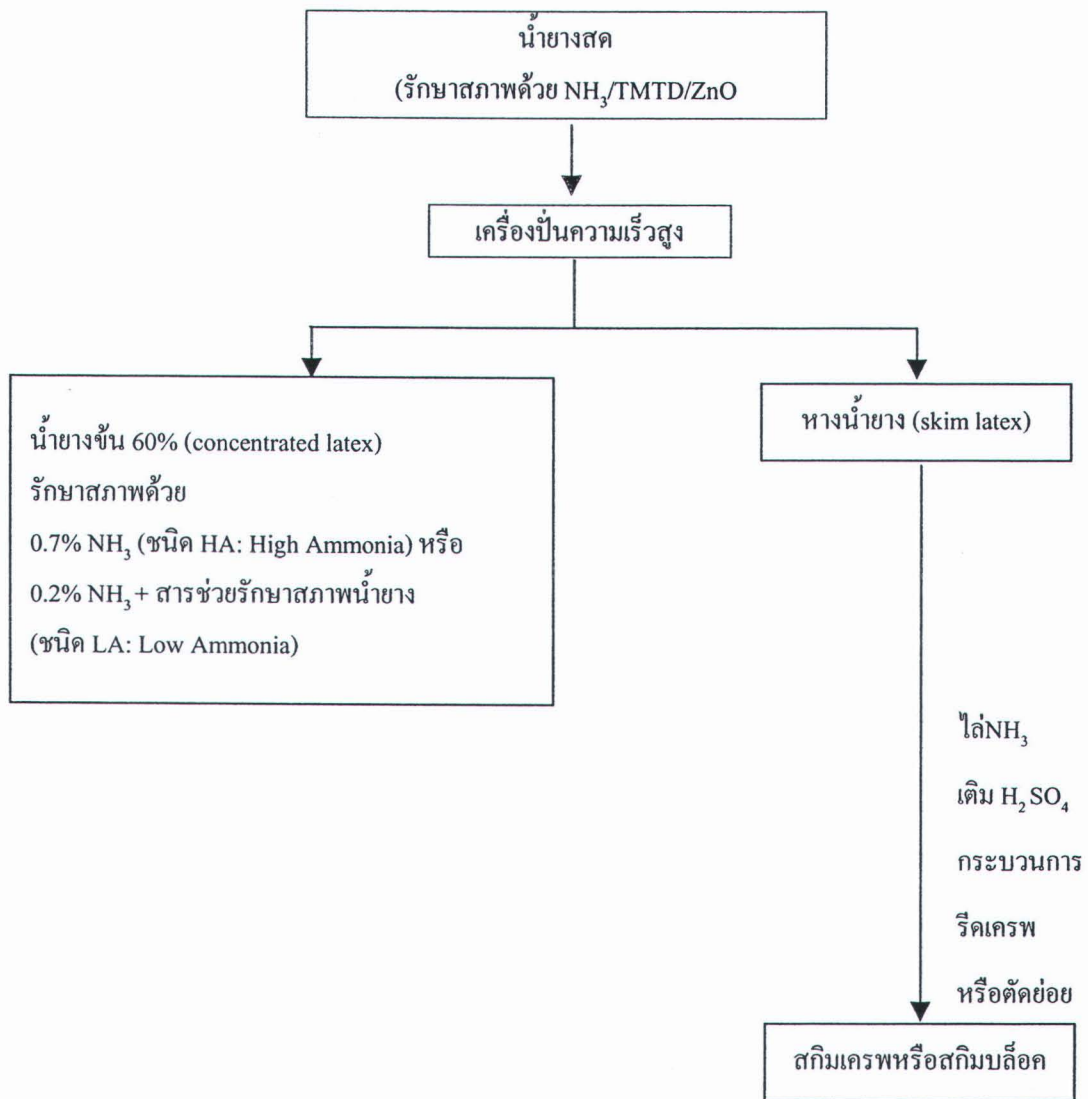
ที่มา. จาก การศึกษาความเป็นไปได้ของการแปรรูปยางพารา (หน้า 46), โดย สำนักบริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2552, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

การผลิตน้ำยางข้น

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 37) กล่าวว่า น้ำยางสดมีปริมาณเนื้อยางเฉลี่ยประมาณร้อยละ 33 ทำให้การขนส่งและการซื้อขายไม่สะดวกนอกจากนั้นยังไม่เหมาะสมที่จะนำไปเข้ากระบวนการผลิตเพื่อทำผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ ดังนั้น จึงต้องทำให้อยู่ในรูปของน้ำยางข้นที่มีเนื้อยางอย่างน้อยร้อยละ 60

วิธีผลิตน้ำยางข้นมี 4 วิธี คือ วิธีระเหยน้ำ วิธีทำให้เกิดครีม วิธีปั่น และวิธีแยกด้วยไฟฟ้า แต่การผลิตน้ำยางข้นในประเทศไทยใช้วิธีการปั่นแยกด้วยเครื่องปั่นความเร็วสูง

เพื่อแยกน้ำและสารอื่น ๆ ที่ละลายอยู่ในน้ำออกไปบางส่วน โดยมีหลักการทำงาน (ดูภาพ 2 ประกอบ) และมีกรรมวิธีในการผลิตน้ำยางข้น (ดูภาพ 5 ประกอบ)

ภาพ 5 กรรมวิธีผลิตน้ำยางข้น

ที่มา. จาก การศึกษาความเป็นไปได้ของการแปรรูปยางพารา (หน้า 38), โดย สำนัก-บริหารยุทธศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2552, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

โครงสร้างตลาดยางพารา

ในการกำหนดราคาสินค้า จำเป็นต้องทราบโครงสร้างของตลาดก่อน เพราะราคาในตลาดแต่ละประเภทถูกกำหนดด้วยวิธีที่ต่างกัน ทั้งนี้ตลาดยางธรรมชาติ จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ ตลาดในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

ตลาดยางในประเทศ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 18) สรุปไว้ว่าสวนยางขนาดเล็กของประเทศไทย มีจำนวนมากกว่า 1 ล้านราย กระจายอยู่ในภาคใต้ประมาณร้อยละ 90 ที่เหลือร้อยละ 10 อยู่ในภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ สวนยางขนาดเล็กมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 95 ของสวนยางทั้งหมดของประเทศ สวนยางขนาดเล็กส่วนใหญ่ผลิตยางในรูปของยางแผ่นดิบ นอกจากนี้ยังมีชาวสวนยางในบางจังหวัดนิยมผลิตยางก้อนถ้วย (cup lump) หรือเศษยาง ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแท่ง ผลผลิตประมาณร้อยละ 80 ของสวนยางทั้งหมดผลิตยางในรูปยางแท่ง ได้แก่ ยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นดิบ ยางก้อนถ้วย เศษยาง และขี้ยาง และเพียงร้อยละ 20 ของสวนยางทั้งหมดขายยางในรูปของน้ำยางสด ตลาดยางของประเทศไทย มี 3 ลักษณะ คือ ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพาราและตลาดซื้อขายล่วงหน้าตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบยาง (physical market) ภายในประเทศ แยกออกเป็นตลาดท้องถิ่น และซื้อขายผ่านตลาดกลางยางพารา

ตลาดยางท้องถิ่น

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 18) สรุปไว้ว่าตลาดยางท้องถิ่นเป็นตลาดที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบยางจริงภายในประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้และภาคตะวันออกซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางดั้งเดิม มีการซื้อขายตามชนิดและคุณภาพของยาง ชาวสวนยางส่วนใหญ่นิยมขายยางผ่านตลาดท้องถิ่น จะเห็นได้จากประมาณร้อยละ 94 ของปริมาณยางทั้งประเทศ ซื้อขายผ่านตลาดท้องถิ่น ประกอบด้วย

ร้านค้าขาย ซึ่งมีกระจายอยู่ใน 55 จังหวัดทั่วประเทศ ตลาดยางท้องถิ่นจะประกอบด้วย พ่อค้ารับซื้อหลายระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด โรงงานแปรรูปยางซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ส่งออกยางด้วย โดยปกติพ่อค้าหรือโรงงานในท้องถิ่นจะรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรชาวสวนยางใน 2 ลักษณะ คือ รับซื้อในรูปของ น้ำยางสด หรือรับซื้อในรูปยางแผ่นดิบ กรณีที่พ่อค้าหรือโรงงานในท้องถิ่นรับซื้อผลผลิตในรูปยางสด เมื่อพ่อค้าหรือโรงงานในท้องถิ่นรับซื้อน้ำยางสดจากเกษตรกรชาวสวนแล้ว พ่อค้าหรือคนกลางจะทำการแปรรูปจากน้ำยางสดเป็นยางแผ่นรมควันหรือยางประเภทอื่น จากการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปีเพาะปลูก 2536/37 พบว่า เกษตรกรมักจะขายน้ำยางสดให้กับพ่อค้าตัวแทนของโรงงาน แต่ถ้าเกษตรกรที่มีแหล่งผลิตอยู่ใกล้ โรงงานก็จะนำน้ำยางสดมาขายให้กับโรงงานโดยตรง ซึ่งราคาที่เกษตรกรได้รับจะสูงกว่า การขายผ่านพ่อค้าตัวแทนโรงงาน ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดที่นำมาจำหน่ายให้กับ โรงงานโดยตรงนี้มีไม่มากนักเนื่องจากจะเป็นการยุ่งยากในการจัดการ ทั้งนี้เพราะโรงงาน ต้องการซื้อจำนวนมากในแต่ละวันเพื่อสะดวกในการทดสอบปริมาณเนื้อยางในน้ำยางสด จากเกษตรกรแต่ละราย ซึ่งในการตรวจสอบจะใช้ระยะเวลา 5-7 วัน หลังจากนั้น จะจ่ายเงินให้เกษตรกร โดยใช้ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา กรณีที่พ่อค้าหรือโรงงานในท้องถิ่นรับซื้อยางแผ่นดิบจากเกษตรกรชาวสวนยางแล้ว พ่อค้าหรือโรงงานในท้องถิ่นจะนำยางแผ่นดิบมาทำการแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน หรือยางประเภทอื่น ซึ่งยางแผ่นดิบที่กล่าวนี้เป็นยางแผ่นดิบที่ผลิตขึ้น โดยเกษตรกร ชาวสวนโดยตรงไม่ผ่านการรมควันหรือกระบวนการใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งชาวสวนมักขายให้ กับพ่อค้า ราคาที่ชาวสวนได้รับขึ้นอยู่กับชั้นยางดิบซึ่งมีการจัดเป็นเกรดต่าง ๆ ตั้งแต่ เกรดชั้นที่ 1 ถึงเกรดชั้นที่ 5 ซึ่งหลักในการจัดชั้นยางดิบนั้นจะพิจารณาจากองค์ประกอบ ต่าง ๆ ได้แก่ ความหนา ความยืดหด ความสะอาด ลักษณะ ขนาด น้ำหนักและสี ยางแผ่นดิบที่ดีต้องมีแผ่นบางสม่ำเสมอทั้งแผ่น เพราะยางแผ่นบางนั้นจะอมน้ำน้อย เมื่อนำไปรมควันก็จะสูญเสียน้ำหนักเพียงเล็กน้อย เมื่อทดลองดึงดูจะมีการยืด และกลับตัวดีไม่ขาดง่าย เมื่อยกขึ้นดูจะเห็นโปร่งแสง ไม่มีขยะหรือสิ่งอื่นปะปน ทั้งในและนอกยางแผ่นไม่มีรอยจุดใด ๆ รวมทั้งลักษณะยางเป็นสีเหลืองมันผิว ไม่คอดกัว ไม่โตหรือยาวเกินไป มีน้ำหนักประมาณ 1-1.2 กิโลกรัม และสีของยางแผ่นต้องใส

ไม่ทึบ ไม่มีรอยด่าง จากการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปีเพาะปลูก 2536/37 เกษตรกรจะนำยางแผ่นดิบและเศษยางมาขายให้พ่อค้าคนกลางรวบรวม แม้ว่าแหล่งรับซื้อจะอยู่ห่างไกลจากแหล่งผลิต แต่เกษตรกรก็พึงพอใจกับราคาที่ได้รับ เนื่องจากการซื้อขายมีการแยกตามเกรดที่ชัดเจน นอกจากเกษตรกรจะขายยางโดยตนเองแล้ว ในบางจังหวัด เฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการรวมกลุ่มขายยางอยู่เป็นจำนวนมาก และมีการผลิตยางแผ่นรมควันในรูปของสหกรณ์กองทุนสวนยาง ในบางจังหวัดทางภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวยังไม่แพร่หลายมากนักเมื่อเทียบกับการที่เกษตรกรผลิตและขายยางโดยลำพัง

ตลาดกลางยางพารา

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 19) สรุปไว้ว่า ตลาดกลางยางพาราเป็นตลาดที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบยางจริง เช่นเดียวกับตลาดท้องถิ่นทั่วไป เริ่มเกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2534 ตลาดกลางยางพาราแห่งแรกจัดตั้งที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 ตลาดกลางยางพาราสุราษฎร์ธานี ได้เริ่มเปิดดำเนินการ และในปี พ.ศ. 2544 ตลาดกลางยางพารานครศรี-ธรรมราชได้ให้บริการซื้อขายยาง นอกจากการให้บริการซื้อขายยางประเภทต่าง ๆ เช่น ยางแผ่นดิบยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางก้อนถ้อยและน้ำยางสดแล้ว ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ยังให้บริการซื้อขายยางผ่านห้องค้ายาง ตลาดกลางยางพาราทั้ง 3 แห่งมีคลังสินค้าขนาดความจุประมาณ 16,000 ตัน ให้บริการเก็บฝากยางแก่เกษตรกรเอกชน และการเก็บฝากยางตามโครงการแทรกแซงตลาดยางพาราของรัฐบาล ด้วย และการให้บริการสนเทศข้อมูลด้านยางก็เป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการของตลาดกลางยางพาราทั้ง 3 แห่ง ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดกลาง ปี พ.ศ. 2545-2549 มีไม่มากนัก ปีละ 114,921-159,435 ตัน หรือไม่เกินร้อยละ 6 ของยางที่ผลิตได้ทั้งประเทศ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากระบบตลาดกลางยางพาราทั้ง 3 แห่งที่อยู่ในภาคใต้ ยังไม่กระจายครอบคลุมแหล่งผลิตยางทั่วประเทศ และอาจเกิดจากกลไกตลาดเริ่มทำงาน ผู้ซื้อและผู้ขายในท้องถิ่นสามารถตกลงซื้อขายกันในราคาที่ใกล้เคียงกับตลาดกลาง ทำให้ไม่มี

ความจำเป็นที่ต้องซื้อขายผ่านตลาดกลาง อย่างไรก็ตามคืบหน้าของตลาดกลางบางพาราต่อการซื้อขายภายในประเทศมีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากทำให้เกษตรกรมีทางเลือกในการขายผลผลิต ผู้ซื้อมีความมั่นใจในคุณภาพของยางที่ประมูลผ่านตลาดกลาง และตลาดบางท้องถิ่นใช้เป็นราคาอ้างอิง ช่วยให้การซื้อขายมีความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

ตลาดซื้อขายล่วงหน้า

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 20) กล่าวว่า ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (The Agricultural Future Exchange of Thailand--AFET หรือ ต.ถ.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าพุทธศักราช 2542 ได้เปิดดำเนินการซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS 3) ครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 โดยซื้อขายสัญญาล่วงหน้าระยะเวลา 2-6 เดือน ปัจจุบันมีการนำยางแท่งชั้น 20 (STR 20) และน้ำยางข้นเข้ามาทำการซื้อขายในตลาด ระยะแรกที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเปิดดำเนินการ ปริมาณสัญญาซื้อขายยางยังมีจำนวนไม่มากนัก แต่ปัจจุบันปริมาณการซื้อขายยางได้เพิ่มมากขึ้น ในอนาคตบทบาทของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าต่อการค้าและราคายางจะมีเพิ่มมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

ตลาดต่างประเทศ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 20) กล่าวว่า ยางที่ผลิตได้สามารถจำหน่ายไปต่างประเทศได้ 2 วิธี คือ โดยการจำหน่ายให้ผู้ซื้อโดยตรงหรือจำหน่ายผ่านตลาดยางของโลก ซึ่งตลาดยางโลก มีทั้งตลาดปัจจุบันและตลาดล่วงหน้า โดยตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ตลาด ญี่ปุ่น และสิงคโปร์

การซื้อขายยางโดยไม่ผ่านตลาดยาง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 20) กล่าวว่า การซื้อขายยางธรรมชาติแบบนี้เป็นการติดต่อระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายโดยตรง ซึ่งถ้าปริมาณซื้อขายไม่มากนักก็จะไม่มีผลต่อราคาในตลาดยาง แต่ถ้าเป็นการซื้อขาย

จำนวนมากก็จะมีผลต่อราคาประมูลซื้อขายในตลาดยางได้ การซื้อขายโดยตรงนี้มักเป็นการซื้อขายระหว่างผู้ผลิต หรือพ่อค้ารายใหญ่ กับ โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ ผู้นำเข้าที่สำคัญในสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป จีน และญี่ปุ่น ยางที่ซื้อขายกันเป็นยางจริง (physical rubber) โดยปกติการซื้อขายที่ไม่ผ่านตลาด จะมีการทำสัญญาซื้อขาย โดยกำหนดราคาและปริมาณสำหรับสินค้าที่จะส่งมอบในแต่ละงวดไว้อย่างชัดเจน มีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าอย่างเข้มงวด

ตลาดยางโลก

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (2552, หน้า 21) กล่าวว่า ตลาดสิงคโปร์ จัดเป็นตลาดที่เก่าแก่และเป็นตลาดกลางที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก เพราะสิงคโปร์ เป็นศูนย์กลางการขนส่ง การเงินการธนาคาร การสื่อสารและโทรคมนาคม ปัจจุบันถือว่าราคาตลาดยางของสิงคโปร์เป็นราคาที่สามารถสะท้อนภาวะการผลิต และการตลาดของโลกได้ดีตลาดหนึ่ง การซื้อขายยางในตลาดนี้ร้อยละ 80 เป็นการซื้อขายล่วงหน้า และอีกร้อยละ 20 เป็นการซื้อขายที่ส่งมอบจริง

ตลาดญี่ปุ่น เป็นตลาดที่บริการซื้อขายยางในประเทศเป็นหลัก เป็นตลาดสำหรับผู้ผลิตวัสดุสำเร็จรูป เป็นต้น

การผลิตและการส่งออกของประเทศไทย

สมาคมยางพาราไทย (2554) สรุปว่า นอกจากผลิตยางธรรมชาติได้มากเป็นอันดับหนึ่งของโลกแล้ว ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่ส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลกด้วย ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของไทย ในปี พ.ศ. 2553 รวมทั้งสิ้น 2,866,447 ตัน และในปี พ.ศ. 2554 คาดว่า ปริมาณการส่งออกจะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งตลาดส่งออกยางธรรมชาติที่สำคัญของไทย ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เกาหลี และอียู ขณะเดียวกัน แนวโน้มจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมยางรถยนต์ทั้งใน จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย ส่งผลยางธรรมชาติในตลาดโลกจะมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมั่นว่าไทยยังครองความเป็นผู้นำการผลิต

และส่งออกยางในตลาดโลกท่ามกลางภาวะแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยมีคู่แข่งสำคัญ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม สำหรับชนิดของยางที่ส่งออกนั้น ประมาณร้อยละ 72 ส่งออกยางแท่ง และยางแผ่นรมควัน ร้อยละ 20 ส่งออกน้ำยางข้น และที่เหลือร้อยละ 8 ส่งออกยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางเคราฟ ยางสกิม ยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่น ๆ (ดูตาราง 8-9)

ตาราง 8

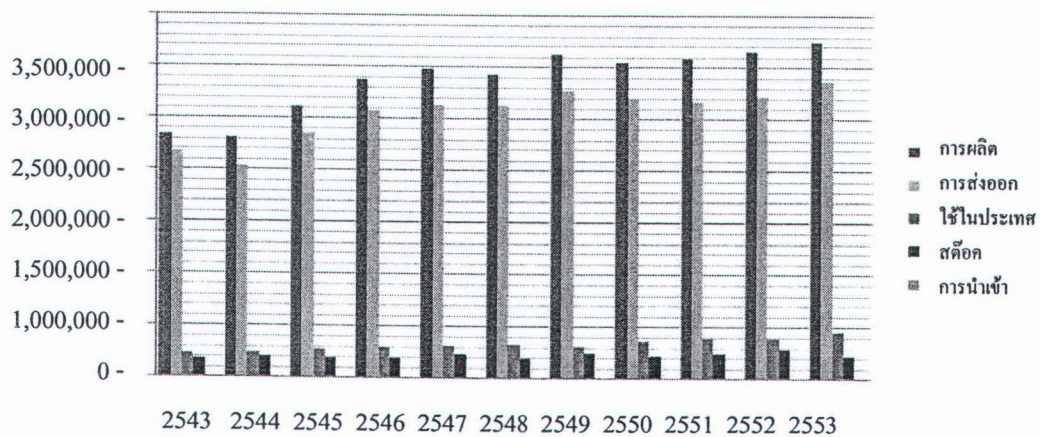
ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2543-2553

(หน่วย : ตัน)

ปี พ.ศ.	การผลิต	การส่งออก	ใช้ในประเทศ	สต็อก	การนำเข้า
2543	2,346,487	2,166,153	242,549	188,635	-
2544	2,319,549	2,042,079	253,105	213,000	-
2545	2,615,104	2,354,416	278,355	196,680	1,347
2546	2,876,005	2,573,450	298,699	202,240	1,704
2547	2,984,293	2,637,096	318,649	232,560	1,772
2548	2,937,158	2,632,398	334,649	204,256	1,585
2549	3,136,993	2,771,673	320,885	249,895	1,204
2550	3,056,005	2,703,762	373,659	230,390	1,911
2551	3,089,751	2,675,283	397,595	251,721	4,458
2552	3,164,379	2,726,193	399,415	293,659	3,167
2553	3,252,135	2,866,447	458,637	227,252	6,542

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

การผลิตยางธรรมชาติในประเทศไทยของปี พ.ศ. 2553 มีจำนวน 3,252,135 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 2.77 และเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2543 ร้อยละ 38.59 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นทุกปี (ดูภาพ 6 ประกอบ)

ภาพ 6 ผลผลิตยางธรรมชาติไทย

ตาราง 9

ปริมาณการส่งออกยางชนิดต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2548-2553

(หน่วย : ล้าน กก.)

ชนิดยางธรรมชาติ	ปี พ.ศ.					
	2548	2549	2550	2551	2552	2553
น้ำยางข้น	781.40	878.55	887.44	836.40	1007.54	898.45
น้ำยางธรรมชาติอื่น			82.68	10.75	6.04	2.72
ยางคอมปาวด์	60.78	170.07	160.66	198.10	459.77	465.49
ยางเครพ	13.94	13.61	8.78	6.46	4.47	1.87
ยางแท่ง	1146.39	1102.77	877.68	986.61	825.07	930.49
ยางธรรมชาติอื่น ๆ	76.73	112.77	197.54	156.96	173.43	156.59
ยางบาลาตา	0.04	0.14	0.81	0.81	0.34	0.33
ยางแผ่นผึ่งแห้ง	9.19	10.34	44.19	68.33	35.33	51.94
ยางแผ่นรมควัน	920.38	940.26	866.72	766.46	686.36	691.20
รวม	3008.85	3228.52	3126.52	3030.23	3198.35	3199.10

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

ตาราง 10

ปริมาณการส่งออกยางไปประเทศที่สำคัญ ในปี พ.ศ. 2543-2553

(หน่วย : ตัน)

ปี พ.ศ.	ญี่ปุ่น	จีน	สหรัฐฯ	มาเลเซีย	เกาหลีใต้	ยุโรป	อื่น ๆ	รวม
2548	540,485	573,385	237,858	403,506	185,308	281,090	410,766	2,632,398
2549	492,740	747,168	210,784	442,664	173,477	261,882	442,958	2,771,673
2550	405,599	827,369	213,080	413,049	151,824	262,182	430,659	2,703,762
2551	394,742	824,833	219,986	398,043	154,340	249,509	433,830	2,675,283
2552	256,984	1,160,339	156,069	480,313	133,079	245,589	293,820	2,726,193
2553	346,302	1,128,553	177,859	443,000	171,530	268,693	330,510	2,866,447

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

จากตาราง 10 พบว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการนำเข้ายางจากประเทศไทยมากที่สุด ในปี พ.ศ. 2553 มีการส่งออกไปประเทศจีนเท่ากับ 1,128,553 ตัน รองลงมา คือ ประเทศมาเลเซีย เท่ากับ 443,000 ตัน ประเทศญี่ปุ่นเท่ากับ 346,302 ตัน ในยุโรปเท่ากับ 268,693 ตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา 171,530 ตัน และอื่น ๆ 330,510 ตัน

การที่รัฐบาลจีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนด้านสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างถนน และมาตรการกระตุ้นการบริโภค ได้แก่ มาตรการลดภาษีการซื้อสินค้า แต่ประชาชน วิธีนี้จะกระตุ้นให้ประชาชนมีเงินเก็บมากขึ้น และสามารถนำมาซื้อบ้าน และยานพาหนะเพิ่มขึ้นซึ่งจะเป็นผลดีแก่ทุกอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยาง จะขยายตัวและความต้องการใช้ยางธรรมชาติจะเพิ่มขึ้น และทำให้อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมยางล้อและอะไหล่รถยนต์ขยายตัวตามมา นอกจากนี้อุตสาหกรรม-ผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางรัดของท่อยาง รองเท้ายาง และยางรัดกางเกง ฯลฯ ก็ขยายตัวมากขึ้นตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 11

ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติในประเทศแยกตามผลิตภัณฑ์

(หน่วย : ตัน)

ประเภทผลิตภัณฑ์	ปี พ.ศ.			
	2550	2551	2552	2553
ยางยานพาหนะ	170,893	208,886	233,257	290,982
ยางรถจักรยานยนต์	29,589	29,614	22,787	24,262
หลอดดอก	6,212	5,943	2,153	2,452
ยางรัดของ	17,232	21,657	23,806	13,101
อะไหล่รถยนต์	1,435	2,091	1,556	1,704
พื้นรองเท้า	4,162	1,249	1,422	1,289
รองเท้า	4,759	5,055	5,419	4,950
ท่อยาง	964	940	529	636
สายพาน	1,370	1,862	2,457	2,763
ยางยืด	72,193	54,108	50,107	46,064
ถุงมือยาง	54,808	52,436	42,635	49,663
ถุงยางอนามัย	291	281	1,396	8,563
ผลิตภัณฑ์ฟองน้ำ	419	395	371	326
กาว	2,430	2,591	1,659	2,036
เครื่องมือทางการแพทย์/วิทยาศาสตร์	840	831	1,706	1,185
อื่น ๆ	5,922	9,517	8,003	8,661
รวม	373,659	397,595	399,415	458,637

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

ราคายาง

สมาคมยางพาราไทย (2554) สรุปว่า ปัจจุบันราคายางพาราทั้งในและต่างประเทศได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากปัจจัยด้านบวกที่สำคัญหลายด้าน เช่น

1. เศรษฐกิจโลกโดยรวมมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศจีนทำให้ผู้บริโภคทั่วโลกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นมีการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นรวมทั้งการซื้อรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นด้วย ยอดจำหน่ายรถยนต์ทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นส่งผลทำให้มีการผลิตยางล้อรถยนต์ประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะยางล้อรถนั่งส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้นอย่างมากภายในประเทศจีน จึงมีความต้องการใช้ยางพารามากขึ้นตามไปด้วย มูลค่าการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 ของประเทศไทยจึงเพิ่มขึ้น (ดูตาราง 12)

ตาราง 12

ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันแยกตามชั้น

(หน่วย : ตัน)							
ปี พ.ศ.	ชั้น 1X	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	ชั้น 4	ชั้น 5	รวม
2543	-	18,837	2,183	804,528	165,265	15,331	1,006,144
2544	105	18,952	1,096	722,557	117,545	10,164	870,419
2545	19	15,686	485	854,979	169,307	9,519	1,049,995
2546	72	29,390	4,067	938,558	170,541	6,982	1,149,610
2547	709	28,869	2,130	796,174	172,531	2,971	1,003,384
2548	806	22,614	1,658	726,100	165,270	4,524	920,972
2549	997	13,756	1,630	769,487	149,965	3,149	938,984
2550	1,087	11,070	2,185	696,020	147,870	3,094	861,326
2551	768	12,882	3,821	639,863	137,185	2,030	796,549

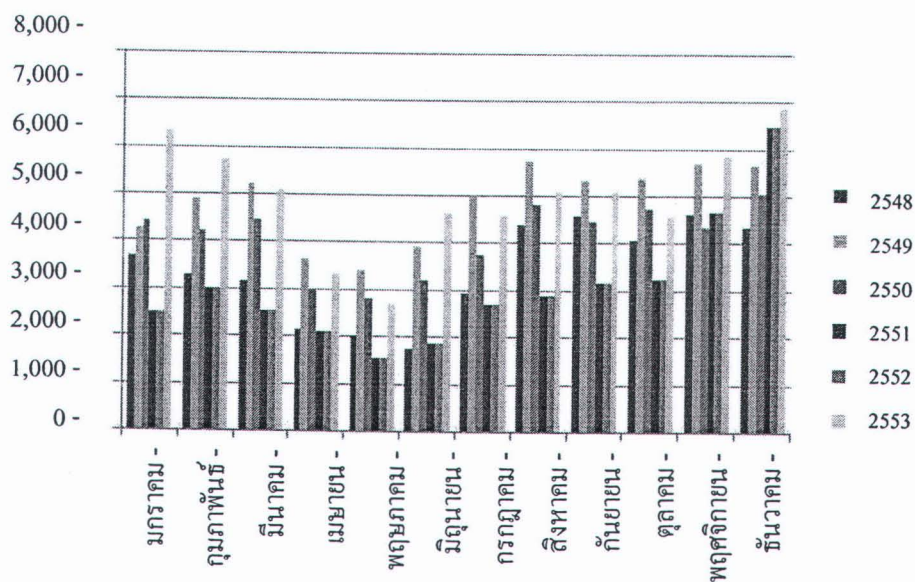
ตาราง 12 (ต่อ)

(หน่วย : ตัน)

ปี พ.ศ.	ชั้น 1X	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	ชั้น 4	ชั้น 5	รวม
2552	1,037	7,159	4,111	600,206	80,302	1,695	694,510
2553	980	6,965	6,224	599,028	104,062	2,182	719,442

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

จากตาราง 12 พบว่า ยางแผ่นรมควันชั้น 3 มีปริมาณการส่งออกมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับยางแผ่นรมควันในชั้นอื่น ใน พ.ศ. 2553 ปริมาณการส่งออกเท่ากับ 599,028 ตัน รองลงมา คือ ยางแผ่นรมควันชั้น 4 เท่ากับ 104,062 ยางแผ่นรมควันชั้น 1 เท่ากับ 6,965 ตัน ยางแผ่นรมควันชั้น 2 เท่ากับ 6,244 ตัน ยางแผ่นรมควันชั้น 5 เท่ากับ 2,182 และยางแผ่นรมควันชั้น 1X เท่ากับ 980 ตัน ซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 มากขึ้น (ดูภาพ 7 ประกอบ)

ภาพ 7 มูลค่าการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 พ.ศ. 2548-2553

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

2. เนื่องจากมีภัยธรรมชาติและโรคติดต่อได้เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปัจจุบัน ทำให้ความต้องการน้ำยางพาราเพื่อนำไปผลิตถุงมือทางการแพทย์ถุงมือทางอุตสาหกรรม ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นมากโดยเฉพาะในประเทศไทยเรานั้นได้เกิดการแข่งขันด้านราคาระหว่างน้ำยางสดกับราคารายแผ่นดิบอย่างรุนแรง (ดูตาราง 13)

ตาราง 13

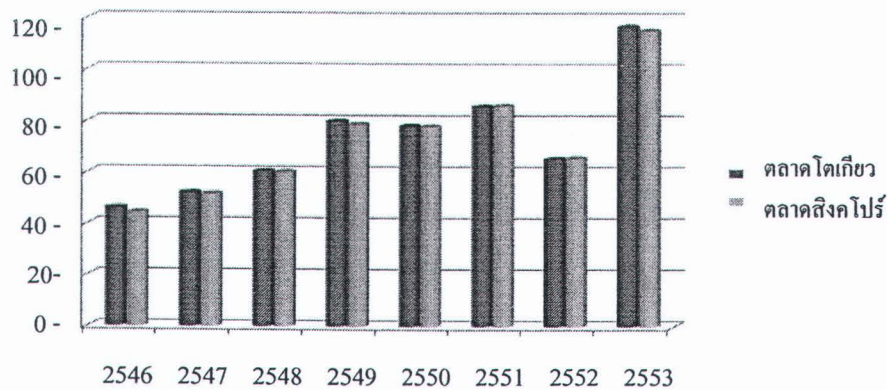
ความเคลื่อนไหวของราคารายแผ่นดิบ น้ำยางสด ยางแผ่นรมควันชั้น 3

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ท้องถิ่น		ราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพารา อำเภอหาดใหญ่		
	ยางแผ่นดิบ	น้ำยางสด	ยางแผ่นดิบ	ยางแผ่นรมควัน ชั้น 3	น้ำยางสด
2546	104.66	37.97	107.73	41.45	0
2547	45.47	43.69	46.65	48.09	25.26
2548	53.61	52.51	55.23	57.07	52.74
2549	69.96	67.88	72.16	74.63	67.9
2550	70.25	68.01	72.14	74.41	68.25
2551	77.86	75.33	79.9	82.61	75.67
2552	57.77	55.96	59.46	61.98	57.16
2553	104.49	101.89	106.29	110.64	103.8

ที่มา. สถิติเกี่ยวกับยางพารา, โดย สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2554, ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.rubber.com/web/index.php>

3. ตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่กรุงโตเกียวซึ่งเป็นตลาดชั้นนำราคารายพาราของตลาดโลกในปัจจุบันได้มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักลงทุนเชื่อมั่นว่าเศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง (ดูภาพ 8 ประกอบ)

ภาพ 8 ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ล่วงหน้า 1 เดือนตลาดโคเกี้ยวและสิงคโปร์

ที่มา. จาก สถิติยางไทย พ.ศ. 2554, โดย สมาคมยางพาราไทย, 2554, ค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.thainr.com/th/index.php>

4. ในขณะเดียวกันราคาน้ำมันดิบซื้อขายล่วงหน้าในตลาดโลกโดยเฉพาะตลาดกรูนิวยอร์ก ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและราคายางสังเคราะห์ปรับตัวสูงขึ้น

5. อัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนญี่ปุ่นกับเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนในตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่กรุงโตเกียวนำไปใช้ผลักดันราคายางพาราในตลาดซื้อขายล่วงหน้ากรุงโตเกียวที่ซื้อขายเป็นเงินเยนให้ปรับตัวสูงขึ้นเพื่อชดเชยค่าเงินเยนที่อ่อนตัวลง จากปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลต่อราคายางสูงที่ต่อเนื่องในปัจจุบัน